

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет „Львівська політехніка”
Відділ пожежної безпеки та цивільного захисту

І Н С Т Р У К Ц І Я № 32
ПРО ЗАХОДИ ТЕХНОГЕННОЇ ТА ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
В ПРИМІЩЕННЯХ ТА НА ТЕРИТОРІЇ ТЕХНОПАРКУ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ “ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА”

І Н С Т Р У К Ц І Я №32
ПРО ЗАХОДИ ТЕХНОГЕННОЇ ТА ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
В ПРИМІЩЕННЯХ ТА НА ТЕРИТОРІЇ ТЕХНОПАРКУ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ “ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА”

1. Галузь застосування

Ця інструкція поширюється на всі приміщення технопарку університету і встановлює вимоги пожежної безпеки, порядок дій у разі виникнення пожежі та є обов'язковою для вивчення й виконання усіма працівниками, орендарями, відповідальними за пожежну безпеку та цивільний захист. Вимоги інструкції зобов'язані виконувати також відвідувачі – в частині вимог, що їх стосується.

2. Вимоги пожежної безпеки

Технологічне обладнання при нормальних режимах роботи повинно бути пожежобезпечним, а на випадок небезпечних несправностей та аварій необхідно передбачати захисні заходи, що обмежують масштаб та наслідки пожежі.

На всі застосовувані в технологічних процесах речовини й матеріали повинні бути дані про показники їх пожежної небезпеки згідно "ДСТУ EN ISO 4589-1:2015, ДСТУ EN ISO 4589-2:2015, ДСТУ EN ISO 4589-3:2015, ДСТУ 8829:2019".

Характеристики пожежної небезпеки застосовуваних або виготовлюваних (отримуваних) речовин та матеріалів повинні бути вивчені з обслуговуючим персоналом. Персонал зобов'язаний дотримуватися під час роботи з пожежовибухонебезпечними речовинами та матеріалами вимог маркування і попереджувальних написів, які нанесені на упаковках або наведені у вказівках щодо їх застосування.

Спільне застосування (якщо це не передбачено технологічним процесом), зберігання й транспортування речовин та матеріалів, які в результаті взаємодії один з одним викликають займання, вибух або утворюють горючі і токсичні гази (суміші), забороняються.

У вибухопожежонебезпечних та пожежонебезпечних приміщеннях та на устаткуванні, що становить небезпеку вибуху або займання, необхідно вивішувати знаки, які забороняють користування відкритим вогнем, а також знаки, що попереджають про обережність за наявності займистих та вибухових речовин, за ДСТУ EN ISO 7010:2019 «Графічні символи. Кольори та знаки безпеки»..

Виробництво, де перебувають в обігу вибухопожежонебезпечні речовини і матеріали, повинно бути оснащене автоматичними засобами контролю параметрів, значення яких визначають вибухопожежонебезпечність процесу, сигналізацією граничних значень і системами блокувань, які перешкоджають виникненню аварійних ситуацій.

Не допускається виконувати виробничі операції на обладнанні, установках, верстатах з несправностями, які можуть спричинити займання та пожежу, а також коли відключені контрольно-вимірювальні прилади, за якими визначаються технологічні параметри.

Профілактичний огляд, планово-попереджувальний та капітальний ремонт технологічного обладнання повинні здійснюватися в терміни, встановлені відповідними графіками, з урахуванням виконання заходів щодо забезпечення

вибухопожежобезпеки, передбачених проектом, технологічним регламентом, технічними умовами.

Технологічні лінії, машини та апарати, на яких здійснюється первинна переробка волокнистих матеріалів, твердих горючих речовин у подрібненому вигляді, повинні мати пристосування для вловлювання (відділення) сторонніх предметів.

Конструкції витяжних пристроїв, апаратів, трубопроводів повинні запобігати накопиченню пожежонебезпечних відкладень та забезпечувати можливість їх очищення пожежобезпечними способами. Роботи з очищення мають проводитися систематично згідно з технологічними регламентами та фіксуватися у відповідному журналі.

Технологічне устаткування, апарати і трубопроводи, в яких утворюються речовини, що виділяють вибухопожежонебезпечні пари, гази та пил, повинні бути герметичними.

Двері та люки пилозбиральних камер і циклонів під час їх експлуатації мають бути зачинені, горючі відходи, зібрані в камерах та циклонах, треба своєчасно видаляти.

У вибухопожежонебезпечних приміщеннях слід застосовувати інструмент, виготовлений з безіскрових матеріалів або у відповідному вибухопожежонебезпечному виконанні.

Покриття підлог у приміщеннях категорій А, Б мають виконуватися з негорючих матеріалів і таких, що при ударах не дають іскор.

Конструкція вікон, фрамуг, дверей, металевих майданчиків, містків і сходів у таких вибухопожежонебезпечних приміщеннях має унеможливлювати іскроутворення.

У виробничих та складських приміщеннях, у яких застосовуються, виробляються або зберігаються речовини й матеріали, здатні утворювати вибухонебезпечні концентрації газів і парів, повинні встановлюватися автоматичні газоаналізатори для контролю за станом повітряного середовища.

За відсутності газоаналізаторів, які випускаються серійно, необхідно здійснювати періодичний лабораторний аналіз повітряного середовища.

У приміщеннях, де застосовуються легкозаймисті та горючі рідини, горючі гази, має передбачатися централізоване подавання їх до робочих місць. Доставка цих рідин у кількості, передбаченій технологічним процесом, дозволяється в негорючій спеціальній тарі.

Тара повинна бути виготовлена з неіскроутворювальних матеріалів і щільно закриватися.

У разі появи підтікань масла течу слід негайно усунути, а масло прибрати за допомогою тирси або залишків тканини та видалити з приміщення у спеціально відведене місце.

У приміщеннях, де є виділення горючого пилу та стружки, підлога, стеля, стіни, конструкції та устаткування повинні систематично прибиратися. Періодичність прибирання встановлюється в об'єктів інструкції.

Для миття і знежирювання устаткування, виробів, кріпильних та інших деталей повинні застосовуватися негорючі мийні засоби, а також ультразвукові та інші безпечні в пожежному відношенні установи чи способи.

Лакофарбові матеріали повинні подаватися на робочі місця в готовому вигляді централізовано (у тарі, що герметично закривається, або по трубах) і не

більше змінної потреби. Складання й розведення всіх видів лаків та фарб слід здійснювати на відкритому майданчику або у спеціально виділеному ізольованому приміщенні, розташованому біля зовнішньої стіни з віконними отворами. Це приміщення повинно мати самостійний евакуаційний вихід.

Замірювання рівня ЛЗР та ГР у резервуарах (посудинах) та відбирання проб слід проводити у світлий час доби. Неприпустимо робити замірювання рівня та відбирання проб ручним способом під час грози, закачування або відкачування зазначених речовин.

Забороняється подавання таких рідин у резервуари та інші посудини падаючим струменем.

Сушильні приміщення (камери, шафи) для сировини, напівфабрикатів і пофарбованих готових виробів мають бути обладнані виробничою автоматикою, яка відключає нагрівні прилади в разі підвищення температури вище допустимої. Дозволяється ручне відключення сушильного обладнання в разі постійного спостереження за ним обслуговуючого персоналу.

Сушильні камери періодичної дії перед кожним завантаженням повинні очищатися від виробничих відходів.

Після закінчення роботи просочувальні ванни, а також ванни з охолоджувальними ГР повинні закриватися кришками.

Просочувальні, загартовувальні та інші ванни з ГР слід обладнувати пристроями аварійного зливання в підземні резервуари, розміщені поза будинком.

Кожна ванна повинна мати місцеве видалення горючих парів.

Клеєварки потрібно розміщувати в ізольованому приміщенні або у відведеному для цього безпечному місці. Клей на основі синтетичних смол та легкозаймистих розчинників слід зберігати в негорючих ящиках. Розігрівати клей необхідно парою або за допомогою електроприладів з водяними банями.

В обов'язковому порядку слід мати справні первинні засоби пожежогасіння, зокрема вогнегасники.

У приміщеннях, що використовуються для деревообробки **не допускається:**

- зберігати лісоматеріали в кількості, що перевищує змінну потребу;
- залишати після закінчення роботи неприбраними стружку, тирсу, деревний пил, мастила, оліфу, лаки, клей та інші ГР і матеріали;
- експлуатувати деревообробні верстати й агрегати при вимкнених системах місцевої вентиляції або у разі їх відсутності, а також коли порушена герметичність повітроводів.
- проводити у фарбоприготувальному відділенні будь-які роботи, крім приготування фарби;
- проводити фарбувальні роботи, коли відключені системи вентиляції;
- використовувати пальники інфрачервоного випромінювання (безполуменового горіння газу) в сушильних камерах;
- об'єднувати спільною витяжною системою місцеві відсмоктувачі повітря від фарбувальних камер, ванн занурення, іншого технологічного фарбувального устаткування, а також вентиляційні системи фарбувальних приміщень і фарбоприготувальних відділень (між собою та вентиляційними системами інших виробництв);
- захаращувати фарбоприготувальні відділення й фарбувальні камери бідонами, відрами з фарбою та розчинниками, обтиральним ганчір'ям тощо;
- залишати працюючі фарбувальні установки без нагляду;

- готувати фарби та лаки безпосередньо на робочому місці;
- застосовувати лакофарбові матеріали та розчинники невідомого складу, а також речовини й матеріали, на які немає характеристик їхньої пожежної безпеки;
- монтувати та експлуатувати тимчасову електропроводку;
- **курити та використовувати для обігріву приміщень електронагрівальні прилади, особливо кустарного (не заводського) виготовлення, відкритий вогонь.**

3. **Обов'язки та дії працівників у разі виникнення пожежі.**

3.1. У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник, який її помітив, зобов'язаний:

- негайно повідомити про це службу порятунку за номером телефону – **101 (112)**. При цьому необхідно назвати адресу об'єкта, вказати кількість поверхів будівлі, місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, а також повідомити своє прізвище;
- повідомити про виникнення пожежі адміністрацію та диспетчера університету за номером телефону **258-20-09**, вн. **72-009**;
- вжити (по можливості) заходів щодо евакуації людей і матеріальних цінностей, гасіння пожежі з використанням вогнегасників та інших наявних засобів пожежогасіння.

3.2. Керівник, який прибув на пожежу, повинен:

- перевірити, чи викликані пожежно-рятувальні підрозділи;
- перевірити, чи оповіщено людей про пожежу;
- вимкнути (за необхідності) струмоприймачі;
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони всіх осіб, не пов'язаних із ліквідацією пожежі;
- забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі;
- організувати зустріч пожежно-рятувальних підрозділів, забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі та надати їм допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі.

Телефони:	Відділ ПБ та ЦЗ –	258-25-32 (вн.72-532)
	Начальник відділу -	258-22-01 (вн.72-201)
	Диспетчер університету –	258-20-09 (вн.72-009)
	Чергові електрик, сантехнік –	258-24-29 (вн.72-429)

Інструкцію розробив:

Начальник ВПБ та ЦЗ
НУ „Львівська політехніка”

Ярослав КОМАРНИЦЬКИЙ

Погоджено:

Заступник начальника Головного управління –
начальник управління ЦЗ та превентивної діяльності
ГУ ДСНС України у Львівській області

Любомир ПАСІЧНИК

"02" січня 2026 року.